شـــاعیر لـ نـــوان ـــخنـ و غروریدا.. کاروان حـسـن

هـمووان کـ گـومان لـ وشـی ـــخنـ دـبـ لـدـــوـ نائومـد و دـمان پـی توند دـبـت، چونکـ بونیادی مرـق وایـ بـکـمترین وشـی دژ هـــدـچـ و میزاج و سـروسیمای ئـــزدـبـ و تووشی دـامانی دـرووني دـبـ کـ ئـمـ گـورـترین هـــو تـگـیشنـ لـواقیعی کارـکـ، چونکـ مـرج نییـ ئـو ـــخنـیـ ـوخـنـربـ، ئـشـ بنیـات نـر بـت و بـرـو کاری دروستتر و باشتر و جوانترت بـرـ.

ـاستـ تـاـددـیـک تـ بـکارـک ماندووبوویت و یـکـک بـت سـرتاپای کارـکـت بـهیچ بزانـ مافی خـتـ پـت ناخـشبـ و لـی زویر بیت و دـت بـــنجـ بـــام کـ دوو وشـ و ـــخنـی بنیات نـر لـبـرهـم و کارـکـت گیرا ئـبـ سوپاسگوزاربیت و دـت خـشبـ نـوـک ناحاـیبوون و غروری و زویر بیت، ئـوـی لـرـ ئامانجی سـرـکییـ زـر جار تووشی ئـو جـرـ ـوو بـــووبوونـوانـ دـبین و لـجیاتی دـستخـشی و دـخـشی بـرامبـر تووـــیی و ناحاـی بوون دـتـکایـوـ، ئـبـ تـ بزانی و لـکی بکـیـوـ کـ بیروـای کـسی ئـکادیمی و لـزان و شارـزا لـو کار و بـرهـم و ئـو بابـتانـی مـبـستـ، جیایـ لـگـــ کـسـکی تر کـهـرخـی پـ ـاستـ و ـا و بـچوونی بـرامبـر وـرناگرـ و پـی وایـ تـ هـــی، کـــکی مـبـست لـم نووسینـ ئـوـیـ هـندـ شاعیر بـ ـــخنـ گرتن زووير دـبن و ناتوانن خوـنـرـکانیان قـناعـت پـبـهـنن و مـبـستی سـرـکی و مانـای وردی شیعرـکانیـان بـ خـوـنـر بخـنـ ـوو، تـایبـت لـ تـــ کـمـــایـتیـکـان کـ ئـسـتا زیـاتر گفتـو گـ و بـاس لـ تـــ کـمـــایـتیـکان هـیـ، بـیـ ئـبـ هـم خوـنـری شیعر وردبینتر بـت و هـم شاعیریش بـدلـکی فراوانـو ـــخنـکانی قبوـ بـت.

(جان ری)ی نووسـر، زـر جوان وتوویـتی:
کـسـک بـدیقـتـو گـوـ بـ ـــخنـ لـگرـکـانی بگرـت، ئـو کـسـ خوازیاری پـشکـوتنـ.(۱) بـیـ زـر جار لـ تـــی کـمـــایـتی فـیس بووک کـ شیعرـک دادـنرـ و بـاو دـکرـتـو، زـربـی خوـنـران هـر دـستخـشی دـکـن و دـنووسـن(جوانـ، بزیـت، دـست خـش) کـلـوانـیـ دـقـکـی نـشخوـنـدبـتـو و هـچیشـی لـ حـاـی نـبـووبـت، کـچـی خوـنـرـکی بـسـلیقـ و ورد کاتـک ـــخنـیـک لـدـقـکـ دـگرـ، یان ـاو و بـچوونی جیایـ یاخود سـرنجـکی هـیـ، خاوـن دـق پـی توـــ دـبـ و هـــدـچـ و دـبـتـ گفتوگـیـکی ناشیرین و لـک حاـی نـبوون

ەوودەدات. زەر جار دەچێتە ئەو دەخەی کە ناوزەاندن و وشەی نەشیاوی لەبکەوێتەوە، کە ئەمەش لە خـــەوەشت و ئەدای شـــاعیر و نووســـەران ناوەشێتەوە و ئاکارەکی جوان نییە.
خـوەنەری بەسـەلیقە و ورد دەیەوێـت بـاشتر حـاەی بـێت و لەدەقەکە تێبگات، بۆیە جاری وا هەیە پرسیارەکی بە دروست دەبێت مافی خۆیەتی تەی بگات و لەی ورد بێتەوە، شاعیریش پێویستە بەدەەکی فراوانەوە چی ەەخنە و سەرنج و تێبینی هەیە وەریان بگرێ و سوودیان لە ببینێ، نەوەک پێی ناخۆش بێت و تووشی شلەژان و هەەچوونی دەرووونی بکات.
ئەوە جوانی و تێگەیشتوویی شاعیرە ئەگەر قبوڵی هەموو ەایەکان بکات،لەم سەردەمەدا شیعر هەندە ئاەز بووە، جاری وا هەیە خودی شاعیریش خۆی نازانێ چۆن شیکردنەوەی بە بکات و بزانێ جوانترین مانا و مەبەست کامەیە؟ بۆیە ئەبە وردتر، جوانتر، باشتر لەەخنە تێبگەین و لەی بەوانین، ئەوە ەەخنەیە نووسەر، شاعیر بەرەو پێشەوە دەبات، ئەوە خوەنەری کارا و وردبین و بەسەرنجە شاعیر دەخاتە ەەزی باشترینەکان و پێچەوانەکەشی هەر ەاستە، زەرجار دەستخۆشی و چەپڵە لەدان شاعیر و نووسەر دەخەنە دەخی مەغرووری و لەخۆبایی بوونەوە تێ سەیری (گەران) ی شاعیر بکە، ئەو ەابەر و نوێکەرەوەی شیعری کوردی بوو هەندێ ورد و جوانناووس بوو، کەچی دەەە:
(من کە دەکەومە سەر شیعر نووسین، نەک هەر بەهەز دەبم، بەەکو نەخۆشیش دەبم، نەخۆشیەکی زەر قورسیش، هەست بەئازارەکی زەر دەکەم و ئاگام لەدەوور و بەری خۆم نامێنێ، تا لەشیعر دانانەکە دەبمەوە، ئینجا وردە وردە، بەخۆ دەمەوە و دوای ماوەیەک دەبمەوە مرۆڤەکی ئاسایی)(٢) کەچی شاعیر هەیە بە نامیلکەیەک بەچەند دەقەک لەخۆی بایی دەبێت و وەەامی خوەنەر نادا تەوە بەبیانووی ئەوەی خوەنەر لەدەقەکانی ئەو تێناگات و نەگەیشتە ئاستی وشەکانی ئەو، ئەمە جۆرەکە لەغرروریەتی شاعیر و بەهەند وەرنەگرتنی سەرنج و ەەخنەی خوەنەر.

---

(١)من و ئەمە ، بەرگی یەکەم ،ئەمیر ەەزا ئارمیوون، چاپی یەکەم ٢٠١٩ ل١١١
(٢) گەران لە یادەوەری هاوچەرخەکانیدا، مامۆستا جەعفەر، ەەبوار حەمە تەفیق،چاپی یەکەم- سلەمانی 2007 ل ٤١٧

خوێندنەوەیەک بۆ شیعری(گەشت و پەناسین)ی (سەلام محەمەد).. نووسینی/ تالار تاهیر(پاری دەریا)

نازانم بۆ هەرکاتێک بۆ شۆقام و گەڕەک و کوچە و کۆڵانەکانی شاری کەرکوک تێدەپەڕم ، تایبەتتر بۆ گەڕەکی ئیمام قاسم و شەرجە و هەڵحیماوا ، هەمیشە وا هەست دەکەم بۆنی گوڵاوی شیعرەکانی مامۆستا (سەلام محەمەد) وەک شنەبایەک بەرەو ڕووم دێت . هەڵبەتە ئەم هەستە لە شۆوەی سەرابەوە بێت و هەستەکی هەڵخەڵەتێنەر بێت ، بەڵام هەندجار خەیاڵ و فەنتازیاکانیش دەتوانن جێگای واقیع بگرنەوە ، بۆ نموونە لە چیڕۆکی (ئەسپی دیلانی)ی (کاروان عومەر کاکەسوور) ، (خەیاڵ فەزایەکی گەورە لەناو دونیای واقیع ئەدزێت و پێشکەشی ژیانی دەکات) ، واتە بە دید و تێڕوانینی من هەڵحی شیعرەکانی مامۆستا سەلام محەمەد لە شاری کەرکوکەوە زۆر نزیکە ، بۆیە زیاتر ئامازە بۆ دەکەم چونکە دەستەواژەی (دەی کوردستان) بۆ یەکەمین جار لە مەڕووی کوردستان و کەرکوکیشدا ناوی یەکەم کەمپەینە بەرهەمە شیعری مامۆستا سەلام بوو لە ساڵی (١٩٧٠) کە پێشنیازی نووسەری بۆ توانا هێزا شوان بوو ! بەڵام بەاو نەکرایەوە ، لە دواییدا دەستەواژەی (دەی کوردستان) دەپەیتەوە بۆشارەکانی دیکەی کوردستان و دەبێتە دروشمێک بۆ شاری کەرکوک لە دوایدا بەرهەمی (دەمو ئەواران دەتبینم بۆ سوخمەیەکی زەردەوە) لە دایک دەبێت لە ساڵی (١٩٨٨) ، بۆ بەچوونی من نووسین و بەرهەمکانی سەلام محەمەد گوێکە بۆ یەخەی شیعری نوێگەریەوە . چرایەکیش لەسەر قەڵای کەرکوک هاوشیوەی ئاگری باوگوگو هەمیشە بۆ داگیرساوی دەمنێتەوە ! زەربەی کات شیعر و بەرهەمە ناوازە و کاریگەرکانی لە ناخی ئازارکەوە دێنە بوون . ئازارکە هەڵبەتە هاوبەشی چەند شاکارێک بۆ نموونە کارەسات و کیمیابارانی هەڵەبجە چەندەها بەرهەمی کاریگەر و ناخ هەژێنی خوقاندووە بەڵام ، مەرجیش نییە هەموو کاتێک وابێت بۆ نموونە (عەبدوڵا گەران) لە گوتەیەکدا لە بەسەرهاتکەیدا دەڵێت : (کاتێک شەشکەی شێخ مەحمود شکستی هێنا

زەر گریام ، بەڵام فرمێسکەکانم نەبوون بە شیعر) ، لە بەرهەمی (دەمو ئێواران دەتبینم بە سوخمێکی زەردەوە) شیعرێک هەیە بەناوی(گەشت و پەناسین) کە لە یەکەوتنی (١١ ئازار) ی ساڵی ١٩٧٢ نووسراوە کەباسی ئەو ناخۆشی و نەهامەتییە دەکات کە لەناو جەرگەی شاری نیشتجێبوونی شاعیرەوە سەریهەڵداوە ، شارێک هەنگە کورتکراوە و هەنگەدانەوەی وەاتەکی بچووکدا ، بە نموونە لە کۆپلەیەکدا دەڵێت :

چوومە ناوشار
پێشوازکان ، لەناو لەشاوی چەپڵەدا
باوشک دەدەن

واتە ئەو کەسانەی خەیان بە سەرداری کەمەگە دەزانن لە خەوی نەزانین و بێ ئاگایی کەمەگە بە تەواوی هۆشیار نەبوونەتەوە ، بە نموونە (ئەحمەد موختار جاف) لە شیعرێکدا دەڵێت :

لە خەو هەڵسن درەنگە میللەتی کورد خەو زەرەرتانە
هەموو تاریخی عالەم شاهیدی فەزل و هونەرتانە

هەندێک جاریش کەمتەرخەمی هەی دواکەوتنی کەمەگەیە ، بە نموونە (ماهاتما گاندی) لە گوتەیەکدا دەڵێت : کەمتەرخەمی بەشیکە لە تەمەنی ، واتە هەنگە توانایەک لەبوون هەبێت ، بەڵام کەمتەرخەمی و گوێندان دەبێتە هەی پووکانەوەی توانای مرۆڤکان ، لە کۆپلەیەکی تردا :

نوێخوازانی ئەم شارە بە هاوارن
پێتان بەم ، چاک بزانن
نوێخوازانی شارەکەمان بازرگانن
بازرگانن … بازرگانن

واتە هەخنە لە چینی هەشنبیر دەگرێت کە پێشەوای کەمەگەن ، هەنگە هەی دواکەوتنی کەمەگە زیاتر پەیوەست بێت بە چینی هەشنبیرانەوە ، چونکە دەستبژێری کەمەگەن ، شاعیر لەردا پەی وایە هەشنبیران بەدەنگن لە ئاست مافە هەواکانی خەڵک و لە پێناو بەرژەوەندی تاک ، بەرژەوەندی کەمەگە وەلا دەنێن ،

هەندجار شاعیر بە زمانێکی یاخی و تووەئامێز دەدوێت نەک لە کەسانی ئاسایی ناو کەمەگە ، بەڵکو یاخی دەبێت لەو کەسانەی خەیان بە ئازادیخواز و پێشەوای مەعریفە دەزانن ، بە نموونە کاتێک دەڵێت :

دەرچووم لە شار … دەرچووم لە شار
ئەی لاوکان
لەسەر بیابانی چاوتان تەماری کەن
منم هەوبار

تەماری کەن ، یاخیم لە نوخوازانی شار
شاعیر مەبەستی ئەوەیە لەتاو خەم و ئازار گەیشتۆتە ناچاری بگرنەبەر ، با نەوکانی دواڕۆژ ئەو ناخۆشی و نەهامەتییانە لەناو مژووی یادەوەریەکان تەمار بکەن و ون نەبێت ، یاخۆ بە مەبەستکی تر (ووبار و بیابان) بەیەکەوە هەناکەن ، چونکە بیابان هەمیشە چەقبەستووە ، بەڵام رووبار هەمیشە لە جگڕکدایە ، لێرەدا شاعیر قەناعەتی بە ژیانکی چەقبەستووی وک بیابان نییە کە دەڵێت : (منم ووبار) ، واتە لە شوێنک ناوستێت و ووبارکی یاخی و ئازادە . لە هەمان کپلەی کتادا دەڵێت :
من یاخیم لە نوخوازانی سار
واتە ، شاعیر لێرەدا یاخییە لەو کەسانەی خەیان بە هەشنبیر دەزانن و هەڵوێستییان نییە ، واتە کەمەگە پەویستی بە هەشنبیری کورد گوتەنی (زەر و بەر نییە) ، ئەوەندەی هەن ، هەشنبیری ئاستەقینە بن بەسە . بە نموونە (لەسەر مارتن) کە قەشەیکی هەشنبیری ئەمانی بوو ، بە تەنیا خەی شەشی عەقڵی بەرپا کرد . هەندجار شاعیر لە تاو ئازار و خەم وا هەست دەکات لە خۆشیی ژیان بەبەش و دابەاوە ، بە نموونە کاتک دەڵێت :
من شەیاتانم
کە دەرکرام لە بەهەشتا
بە دوای کشتکا ئەگەڕێم
بە ئابردوو
لێرەدا مامەستا سەلام شەیتانی وک سیمبەلی یاخیبوون بکار هەناوە ، واتە چەن شەیتان بەهەی ڕوحی یاخیبوونەوە لە خۆشی بەهەشت بەبەش کرا ، بەهەمانشەوە شاعیریش بەهەی ڕوحی ئازادیخوازانەوە لە خۆشی ژیان بەبەش کراوە . یاخۆ لە کپلەیکی تردا دەڵێت :
لە کوردستانک ئەگەڕێم ، بە خوا ووو
واتە شاعیر بەدوای کوردستانکدا دەگەڕێت تاکەکانی لە خەوی نەزانین بە ئاکا بێنەوە و دوای مافە ڕەواکانی خەیان بکەون ، وک چەن شەخ سەلامی عازەبانی لە شیعرکدا دەڵێت :
هەستە لەخەو لاوی کورد
تەبکەشە بە دەست و برد
لە کپلەیکی تردا دەڵێت :
من کوردکم
فرمێسکی زامی کستکەوتووی ئاشتیم پێیە
تابووتی سەربەستیم پێیە
لێرەدا شاعیر هیچ ئومێد و هیوایکی بە داهاتوویکی گەش نییە سەربەستی و ئازادی لە ژیانی ئەودا مردووە و کتایی پێ هاتووە .

بەیەکەوت :
من کوردەکم
لەوتەی هەم ، بە ڕووی خەما ئەتەقمەوە
لەوتەی هەم ، فەرهەنگەکم
بە زاراوەی بێگانەکان ئەشمەوە
مەبەست ئەوەیە / لەوتەی هەیە لەتاو خەم و ئازار ، خەی دەخواتەوە ، لەرەشەوە پەمان دەکەت سەرکیترین کەشە ، کەنگە کەشەی زمان بەت ، چونکە هەما و بووەی میلەتێک بەستراوە بە زمانی دایکەوە ، باسی ئەوەش دەکات کە لە ناوچەکەی خەیدا زمانی بێگانە زاڵترە بەسەر زمانی خەیدا ، بەڵام شاعیر لەناو جەرگەی خەم و ژانیشدا هەر خەی نادات بە دەستەوە ، بگرە تروسکە هیوایەک لە داهاتوویەکی گەش دەبینەت ، بەیەکەوت :
تفەنگەکم ، بە فیشەکە
وەرن ئەی ئاشتیخوازان
تەنیا فیشەکەکم بەنە
لەرەدا هاوار بە ئاشتیخوازان دەکات بە ئەوەی فیشەکەکی بدەنە ، هەر خەی فیشەک و چەکی ئاشتیخواز کەنگە هیواو ئومەد بەت بە داهاتوویەکی گەش و ڕوونتر بە کوردستانەکی جوانتر .
بە گشتی لەم شیعرەدا مامەستا سەلام محەمەد باس لە ناخەشی و نەهامەتی گەلی کوردستان بە گشتی و کەرکووک بە تایبەتی دەکات ، " دیاترین "یان کەشەی زمان ، چونکە زمان بووەی نەتەوەکەی دەسەلمەنەت . (چارەز باکەفسکی) لە گەتەیەکدا دەڵەت : کاتێک دەنگ هەدەبەم بە تەنیا خەمی خەم نییە ، بەڵکو خەمی کەمەگەیەکە یاخە (مانی) گەورە کەشنبیری فارس ، لە پەناوی ئازادی ، کەتاجار بە گەرانی و سروودی (بژی ئازادی و بژی ئازادیخوازان) لە ژەر ئەشکەنجەدا گیان لەدەست دەدات . واتە کەشنبیری ئاستقینە هەمیشە کورد گوتەنی (خەمکەی خەمانن) هەمیشی بەرژەوەندی تایبەتی خەی وەلا دەنەت ، لەپەناو بەرژەوەندی کەمەگەو ژیانەکی باشتر .
لە کەتاییدا دەڵەم / هیواخوازم بە ئەندازەی باەای ئەو خزمەتە جوانەی لە پەناو دنیای ئەدەب (وەژە) و مەعریفەدا کردوویەتی ، پەیکەرەک لە کەرکووک بە شاعیری بە توانا مامەستا سەلام محەمەد دروست بکرەت .

باکەاوند

سەلام محەمەد لە ساەی ١٩٥٤ لە کەرکووک لە دایک بووە ، لە ١٩٧٨ کەلیژی یاسای لە زانکەی بەغداد تەواو کردووە ، لە ساەی ١٩٩١ ەوە نیشتەجەی سویدە .

بەرهەمەکی شیعری چاپکراوی هەیە لە ساڵی ١٩٨٨ بە ناوی (دەمە و ئێوارەان ئەتبینم بە سوخمێکی زەردەوە) ، گۆڤاری هونەر کە بەرهەمە شیعرییەکانی ساڵی ٢٠٠٩ بەناوی (دیوانی سەلام محەمەد) چاپکرد ، کتێبکی عەبدوڵا سلەمان (مشخۆ) ساڵی ٢٠١٣ ، تایبەت لەسەر ژیان و بەرهەمی سەلام محەمەد بەاوکرایەوە .

ژەنگ و ژان.. کورتە چیرۆک.. گۆران سەباح

جەلانێکی ئاسنی ژەنگاوی. کەلانکی قوڵی قەڕەباغ. کەمەڵک منداڵی سیسی چاو گڵش. ژەنگ و قوڕ و سیسبوون گرنگ نەبوون. نەڕ گرنگ بوو.
من لە ناوەندی سەکەدا بووم. پەنج کەسم لە پێش بوو. چاوم لەگەڵ جەلانکەدا دەهات و دەچوو، خوا خوام بوو نەڕەم بێت. زوو زوو ئاوەکم دەدایەوە، دوعام دەکرد، بانگم نەکەنەوە. دوای نیو سەعاتی تر، یەک کەسم لە پێش مابوو. پەنجەم خستە ناو دەمم و بیرم لە نەڕەی خەم دەکردەوە، لەوە دەکردەوە چۆن جەلانکە دەمبا.
"دەخۆش . . . دەخۆش،" باوکم بانگی کردم. خەم لە گڵی دا، هەندەم نەما بوو. هەر بانگی دەکردم.
باوکم، ڕیش و سمەڵکی زل، بەرەو جەلانکە هات. نەمدەزانی چی بکەم: وەڵامی بدەمەوە نەڕەکەم لە کیس دەچێت، نایدەمەوە، سزا دەدرێم. پەکەنین و گارەگاری منداڵان لە لایەک، لەدانی دەم لە لایەک، حەزی جەلانەشم لە لایەک، قورسایی ئەویش لە لایەک.
هەرکە منداڵەکە هاتە خوارەوە، توند زنجیری جەلانەکەم گرت و سوار بووم، خەریک بوو جەی خەم خۆش دەکرد، دەستکی ئاسنئاسا یەخەمی گرت. ئاوەم دایەوە، باوکم ئاگر لە چاوی دەباری، بەڵام لەبەر دەورووبەر بزەیەکی بە کردم. بزەکە بەقی لە هەڵدەستا.
"گوێت لێ نییە، ئەوە سەد جار بانگت بکەم؟" هەواش نەڵاندی.
لە باوەشی کردم، توند گوشیمی، خەریک بوو پەراسووەکانم بشکێن.
"جارێکی تر کە بانگم کردی، یەکسەر بەڵێ بەڵێ."
نەموڕا تانانێت لەویشم بجوێنم.شەش ساڵانەیکی وەک من چی پێ دەکرا؟ شنە بایەکی بەهار قژمی وەک جەلانە لەراندەوە.

دراوسێکانمان لە هەردوو بەری کەنارەکانەوە لە بەر دەمی دەرگەی مزگەوتەکەی گەرم کردبوو. باوکم زەردەخەنەکەی باش نمایش دەکرد. سەلاوی لێیان کرد وەک بەڵێی منی هەر لە باوەشیش نییە، بە ئاگا لەوەی خەریکە بخنکێم.
لەسەر شانی، سێیری جزدانەکەم کرد. منداڵێکی تر چڕی لە دەبینی. تفم قووت دایەوە. حەسوودیم پێی هات. چاوم لەگەڵ جزدانەکە دەهات و دەچوو، خەریک بوو بتە دەر.
لە خۆشی، باوکم منی دا بە ئەرز، زلێکی تووندی لە بن گوێ دام. زرچەی هات، فرمێسک چاوکانمی پڕ کرد، بەڵام نەمورا بیانێژم. خۆاگری تاکە فریام بوو.
"دایمە شەرمەزارم دەکەی." چاوی لێم زەق کردەوە، زێتر ترساندمی.
"مانی مان، چاوت حیزە، هێژەک دە ئەو عائیلەی سەرشۆ دەکەی، شەڕفمان دەشکێنی."
لە یەک وشەی تێنەگەیشتم. لە تانی دەنگی، سووری چاوی و بەکەی هەناسەی دەمزانی خراپترین وشەگەلێن. لەڕ و لاواز، لەبەری هەدەلەرزیم، شەرم بوو لەگەڵ فرمێسکەکانی خۆم، دەمزانی، ئەگەر بێنە خوارەوە باوکم تووڕەتر دەبێ.
"ئافرەت، ئافرەت،" شێواندی بەسەر دایکمدا. "حازری کە."
هاتبووم بە شێواندنی بەسەر دایکمدا، بەس تێنەگەیشتم بۆچی حازرم کە. بیرم بۆ هەزار شت چوو: هەنگوێ بمباتە بازاڕ جل و پێاو و یاریم بۆ بکڕێت. خەونم بەوەوە دەبینی دەستی باوکم بگرم و لە دوکان شت هەڵگرم.
"باشە هەر ئێستە." دایکم بە دەنگێکی نزم و نەرم وەڵامی دایەوە، بەنی ترسانی لە دەهات. بە بەزەییەوە تەماشای کردم و دەستی گرتم.
"دەرگەکە داخە، با منداڵ و هیچ کەس نەبن." ئەمرێکی دیکەی کرد.
"ئەگەر دراوسێ لە دەرگە بدەن، ناتوانم بیانوستێنم." دایکم گوتی.
"بە دەمە دەم، ئایش،" شێواندی.
هووەتکانم گەرم داهاتن، دەم خەراتر لێی دا، بەو دایکم وەڵامی بدایەوە، یەکسەر لێی دەدا. چاک بوو، بەدەنگی هەڵبژارد. منیش بیرم چووەوە سەر حازرکردنم.
ئەگەر شتم بە نەکەڵت، هەنگوێ بچینە سەیران، یان بچینە پیاسە و دەندرمە بخەین.
"ئەوە بە وا وەستاوی، چاوەڕێی چیت؟" باوکم وازی نەهێنا. "بیبە ژوورەوە و شتەکان حازر کە. لەسەر کورسییە کۆنە ئاسنەکەی دانیشتەوە. "ژووری پشتەوە باشە، ئەوەی پێشەوە بە کەڵک نایەت."
دایکم سەری دانەواند و منی بردە ژوورەوە. ئیستە کە فام دەکەم، ئەو سەر نەویکردنەی دایکم وەک کۆیلەیەک وابوو بە پاشاکەی.

"ئەو چیە؟" دایکم نەیبینێ ووم تم. "ئەو ووم تە جوانی کچی خەم بە وای لە هاتووە؟"
ئەو دەم فرمسکەکانم وا بوون و دەمیشم بوویەو. "باوکم زلی لە دام و نیهیشت جلانە بکەم."
"گوی مەدرە بە قوربان، هیچ نییە، تە کچکی ئازای، بەهزی." دی دامەو کچی چاوکانیشی بوون بە گم.
ژووری پشتەو: سە بە چوار. کنکریت. دیوار لبغ. گلپکی کز. کانترکی کن لایکی گرتبوو، پی سری دشک و بتانی بوو. یک پنجری بچووک دیوانییە حمام و توالتکە ژوورکی کاس کردبوو.
دوای ئەوی کراس و بجامکی لبر داکندم و مکسییکی سووری کردە برم، دشکەکی اخست لە ناوندی ژوورکە. "گیانکم، لرە پا کەو، جات لە دکم نگری کە میوانکمان هات."
گریان؟ میوان؟ نمزانی باسی چی دکات.
"دایکە، ئستە خوم نایت. ئی باوکم نیگوت حازرم کە." ووم تم وشک بووبوونەو، بس چاوکانم هر تە بوون.
"ئە ئستە حازری، بس نخوی. لرە بە هتا میوانکمان دت."
"دمەو بچمەو لای جلانکە."
"ئگر ئاقە بی، ئەوا دواتر تر جلانە دکی."
هیچ چارم نبوو. لسر دشکە قاویکە پا کوتم. بیرم کردەو: نگە پوورە گلاس بت، پاش چای و شربت دچمەو لای جلانکە.
"ئافرت . . . ئایش." باوکم بوو دیسان. ئستش قم لە وشی ئافرت و ئایش، چونکە لە دمی باوکم زر ناشرین بوون.
دایکم چووە درەو و منیش بیرم چووەو لای جلانکە هتا میوانکە هات.
"خاتوو ئماس بخر بی، زر بخر بی." گوم لە باوکم بوو پیشوازی لە میوانکە کرد. " ئەو سە سعاتە چاوەت دکین."
"مردکم منداکی گورین؛ وک پاشا دە شت بە یک جار داوا دکات. بە ئمرکانی انا گم." خاتوو ئماس وای گوت.
"نا، دبە هموومان زی ئافرت بگرین، ئەو پیاوی خزانی ئزیت بدات، پیاو نییە."
"زر استە کاک سول، ژن نە کیلیە و نە خزمتکار لە ماوە."
"دایمە دم ئافرت تاجی سرە." باوکم گوتی.
"هموو شتک حازرە؟" خاتوو ئماس بابتکی گی.
"با، با، وا لە ژووری پشتەویە، چاوەت دکات." باوکم بە هوایکی شفمندانە و پیاوانە وای گوت.
کە درگە کرایەو، لا شاخک هاتە ژوور. زردخنکی تقاندمی.

ددانەکانی خوارەوەچ و ژەنگاوی. چەقیەکی هەش لەسەری. چاوە هەشەکانی لەگەڵ مەکسیەکەی دەهاتنەوە. ورگ زل . لووت زل. دەست و پێ زل.
نوتقم گیرا.
"ئایش، بەردەستی بکە." باوکم ئەمری کرد و چووە دەرەوە.
دایکم مەکسیەکەی تا ناوقەدم هەڵکرد. بە دەنگەکی کز و لەرزەکەوە بە دایکم گوت من نەخۆش نیم و نامەوێ دەرزیم لێ بدەن.
خاتوو ئەماس جانتایەکی هەشی لە تەنیشت سەرم کردەوە. سەرم سوواند: موس، چەقۆی بچووکی تیژ، لەفاف، پەمە، دیتڵ. تفم بە زەری قووت دایەوە و دەستم کرد بە گریان. ترس و دەڵەواکەم بە فرمێسک ئاو دان.
"قاچەکانی تەواو لەک بکەوە، تووند بیانگرە، نەهێڵی بجووڵێ،" خاتوو ئەماس بە دایکمی گوت، هەناسەی تەنگ بووبوو. "هێندەمان پێ ناچێت، بە یەک دەقە تەواو دەبین."
گوتم دایکە بە قاچم دەبەنەوە. چەن یەکەک لەبەر بەفراو بنەی، ئاوا دەلەرزیم. لەبەر باوکیشم نەمدەوێرا بقیژێنم.
دایکم قاچی ڕاستەی تووند گرتم، خاتوو ئەماس قاچی چەپەی لە ژێر ئەژنەی نابوو. کاتێ موسەکەم بینی بە دەستی خاتوو ئەماسەوە، یەک بەخەم قیژاندم. مەشکم جامی کردبوو و هەموو شتەکیشم بە بیردا دەهات. ئەوانیش دەتگوت تاوانبارێک ئەشکەنجە دەدەن.
خاتوو ئەماس دەستی لە شوێنی تایبەتم دا، موسەکەی بەکار هێنا. دوای چەند چرکەیەک بەووی منداڵ هەناسەیەکی قووڵی دایەوە. بەنەکی ناخۆش. ئارەقەیەکی هەش و شین.
"ناتوانم بیکەم، زۆر دەجووڵێت." هاواری کرد. "پێویستمان بە یەکەکی ترە تا باش بیگرێت و نەجووڵێت."
باوکم یەکسەر هاتە ژوورەوە.
"تۆ لای سەرەوەی کەنتەڵ بکە،" خاتوو ئەماس پێی گوت.
باوکم بە نیگایەک و هەناسەیەکی قووە حاڵەتەکەی لە قورستر کردم.
"ئەی گیان، دەخۆش گیان،" دایکم بەزەیی پێمدا هاتەوە. "توخوا با جارێ . . ."
باوکم شێت بوو بوونەوە. نەوچەوانی کرژ کرد و کەف لە دەمی دەردەهات. "دەتەوێ کە گەورە بوو ببێتە قەحپە. ها؟ ئەو چاو حیزە هەر سەرمان شێ دەکات، خاوەنی دایکەکی وا بێت."
هیچم فامم نەدەکرد، بەس وەستام لە گریان. بە دایکم وەستام، بە خەم نا.
بە ئاستەم هەناسەم دەدا، خەریک بوو بخنکێم. باوکم لای سەرم دانیشتبوو، خەی بەسەرمدا هێنا و دەست و سەری تەواو کەنتەڵ کردم.

مشک بە ئازاری هیچ بەشکی جەستەم نەدەگیشت. هەستم دەکرد بە چوار ئەسپ بەستراومەتەوە، هەر یەکەی پەلەکەم بە ئاراستەیەکی جیاواز ڕادەکێشت.
خاتوو ئەماس، بەبە بەنج، پارچەیەکی لە لەشم بڕی. قیژەم چووە ئاسمان، سیپەکانم لە پڕاسووم هاتنە دەر، هەستم دەکرد وا پارچە پارچەم دەکەن. خوێن فیچقەی دەکرد. هەناسەم خڕا. دەم خڕا. ئازارم تیژ. ئارەق هەموو گیانمی سواق دا.
نوتقم گیرا.
خاتوو ئەماس بە باوکمی گوت کچکی زەر بەهەزە.
باوکم وا سەیری دەکردم وەک بەڵی غەدرم لێ کردبێت. کونەلووتی فش کردبەوە. چاوی زەق زەق. لەسەر حاڵی خۆم، هەشتا دەیویست لەم بدا.
خەریک بوو ئەسکەکانم لە پەستم دەرچن. ژان لە تایەک و دەندەیی باوکم لە تایەکەی تر.کام تا قورستر بوو؟ نازانم چونکە مەشکم خەریک بوو وەک بورکان بتقێتەوە.

تێبینی: ئەم چیرۆکە بە کوردی و ئینگلیزی لە پەژەی کولتور بەاو کراوەتەوە.

دەرسەکانی ناڕازایەتی ملیۆنی سودان, کەمیتەکانی بەرگری گەک.. نوری بەشیر

ڕۆژی ٣٠ی ئۆکتۆبەر واتە سێ ڕۆژ لەموبەر ناڕازایەتی سەرتاسەری وڵاتی سودانی داگرت کە بە ٤ ملیۆن کەس دەخەمڵێنرێت بەدژی کودەتای سەربازی کە بە لەباربردنی دەسەڵاتی مەدەنی لەڕۆژی ٢٥ی ئۆکتۆبەردا ڕوویدا. زەربەی خۆپیشاندانە گەورەکان لە شارەکانی؛ خەرتوم، بەحری، ئومدورمان، زەلینگی، نیاڵا، ئیل عوبەد، بەندەری سودان، کاسەلا، گەدەریف، ئەربەجی، ئیبری، دەنگەلا، ئەلنەهود، مەدانی و کەستی بوون هەروەها لە ٥٠ شاری جیهان خۆپیشاندانی هاوپشتی نەودەوڵەتی ڕوویدا، لەوانە؛ واشنتۆن دی سی، ئۆتاوا، پاریس و لەندەن.

ئەم خەباتە لەسەر بانگەوازی یەکێتیی کرێکارێکان، ژنان، هێزە پێشڕەوەکان و کۆمیتەکانی بەرگری گەلەکەمان بوو، نەوزایەتی ئەجارە دۆرێکی نوێی خەباتدا لە سودانداو بەخۆوە دەبینێت ئۆپۆزسیۆنی جاشایەتی رژێمی بەعس بوو بە نوێنەرایەتی کۆمیتەکانی بەرگری گەلەکەمان.

ئەم دۆرێکی نوێیە لەهاتنەمەیدانی خەڵکی مەدەنی و هێزە کرێکاریی و جاشایەکان، ئەم هاتنەمەیدانە لەناوچەکدا نوێیە. ئەم نەوزایەتیە لەدرێژەی نەوزایەتیەکانی ٢٠١٩ دا بەدژی دەسەڵاتدارێتی سەربازی لەو وڵاتەدا کە عومەر حەسەن بەشیر و ژمارێک لەسەرکردە سەربازیەکانی هەنایەخوارەوە، بە ماوەی دوو ساڵ دەسەڵاتێکی دووڵایەنە لە مەدەنی و سەربازی دامەزراند، بەڵام دەسەڵاتی سەربازی لەو دوو ساڵە زیاتر چاویان بە هاوبەشی لەگەڵ دەسەڵاتی مەدەنی هەنایەت و ترسە بەسەر ئایندەیان بۆیە کەدەتای سەربازیان کرد بۆ لەباربردنی دەسەڵاتی مەدەنی و جاشایەری.

هاتنەمەیدانی ریزی ملیۆنی بە نەوزایەتی توندو دروشمی نا بە دەسەڵاتی عەسکەری و بەڵێ بە دەسەڵاتی مەدەنی، نەک تەنها ترسی خستە بەردەم دەسەڵاتی عەسکەری تازە کەدەتاچیەکان و هێزە میلیشیاکان، بەڵکو ترسی خستەبەردەم دەسەڵاتدارانی دەوڵەتە سەرمایەداریە گەورەکانی وەک "ئەمریکاو هاوپەیمانەکانی و روسیاو چین" ش. بۆیە هەموو هێزە سەربازی و میلیشیاو عەشایەرە چەکدارەکانی سەر بەدەسەڵاتی سەربازی بەپشینی جلوبەرگی تایبەت و دەمامکەوە بەرامبەر ئەم نەوزایەتیە لە خەپیشاندانی گەورەی شارەکان وەستانەوە هێروەها دەستیان برد بە بینی خەتی تەلەفون و سەسیال میدیای وەتەکەو لە ڕەگای میدیای چەواشەکاری خیانەوە دیانویست خەڵک بکەن چاوی خەڵک، بەڵام خەڵک لەڕەگای پەیوەندیەکانی کۆمیتەکانی گەڵەکەوە لەپەیوەندا بوون.

سەربازانی چەکداریان بۆجلی مەدەنیەوە ناردە ناو خەپیشاندانەکان تا لەپشتەوە هاوکاتی تەقەکردن و هەرش بەسەر خەپیشاندەران لەناوەوەش لەیان بدرێت، کە ئەم بووە هەی پاشکۆ بە خەپیشاندانەکان و بریندارکردنی زیاتر لە ١٠٠کەس و کوژرانی ژمارێکیترو دەستگیرکردن و هەتا چوونە نەخۆشخانەکان بە دەستگیرکردنی بریندارەکان و چوونە سەرماڵانی هەسوڵاوانی خەپیشاندانەکان و بڕیاری چەک دەستگیرکردنیان و ترساندنی خەزانەکانیان بەکوشتن وە دەستگیرکردنی هەسوڵانی مەدەنی هەر لەرێژی کەدەتاکەوە لە دوو شەممەی پشووەوە دەستی پێکردبوو.

ئەم خەپیشاندانە نەوزایەتیە جاشایەریە گەورەیەی کرێکاران و ژنان و بەبەشانی کەمەگا لە خوارەوە، بەدوای دوو ساڵ لە

ناڕایەتیەکاندا کە ئۆکسات سوپای ناچارکرد بۆ بەرزکردنەوەی "بەئاشتی بەئاشتی" بۆ ئاوگۆو دامەزراندنی حوکمی هاوبەشی مەدەنی و سەربازی بۆ ئاوەی خەڵک دەست بۆ چەک نەبات، بەڵام لەم خۆپیشاندانەشدا جەماوەر هەمان دروشمی "بەئاشتی بەئاشتی" ووبووی هەرشی هەمان سەربازانی دوێنێی ئاو دروشمانە کردەوەو ئەمە خاڵی لاوازی ناڕازایەتی ئەمجارە بوو.
هاتنەمەیدانی ملیۆنی لە خەڵک لە سەرتاسەری وڵات بەشێوەی مەدەنی و بێچەک و بەدروشمی "بەئاشتی" لەبەرامبەر جەنەڕاڵەکان و سەربازانێکی کەدەتاچی کە چاویان بەدەسەڵاتی مەدەنی هەڵنایەت و بەردەوام هەموو هەوکنە بنچینەییەکانی ئابووری و سیاسی کەمەڵگایان لەدەستدایە، هەروا بەئاسانی دەستهەڵناگرن و مل نادەن بەدەسەڵاتی جەماوەری. بەهەمانشێوە هێزو دەوڵەتە سەرمایەدارە ناوچەیی و جیهانیەکانیش لەلایەکی ترەوە دەسەڵاتێکی مەدەنی لە بەرژەوەندیایاندا نیە، بەڵام بەناچاری و ترس لەو هێزە گەورە ڕەکخراوەی جەماوەری لەخوارەوە کەوتونەتە ناوەندگیری و جارێکی کە قسە لەسەر دەسەڵاتی دووڵایەنەی جەماوەری سەربازی دەکەنەوە لەژێر ناوی بە کەتایی بەو هەڵومەرجە پشێویەی کە سودانی تێدایە، بەڵام لە ڕاستیدا ترسە لەو هێزە گەورەیەی کە هاتۆتە مەیدان و دەزانن کە ناتوانن پاشکشەی پێبکرێت بە یەکجاری.
ئەگەر دەستکەوتی ئەمجارەی ئەم ناڕازایەتیەی سودان سەرهەڵدانی لەکەمیتەکانی گەڕەک و هەسوڕاوانی ئەم کەمیتانە لە گەڕەکدا بێت و هاوکات لایەنگرانی تر بانگەوازی خۆپیشاندانی کردووە بەدژی دەسەڵاتی سەربازی، کە خاڵێکی گرنگ و وەرچەرخانێکی گرنگە بە هاتنەمەیدانی کرێکاران و بەبەشانی کەمەڵگا کە سوپا هەروا بەئاسانی ناتوانێت تاسەر پاشکشەی پێبکات؛ خاڵی لاوازی ئەم هێزە ملیۆنیەو پاشکشەپێکردنی ئەم خۆپیشاندانە گەورەیە ئاوەیە کە هێزێکی چەند ملیۆنی و بەرامبەر دەسەڵاتی سەربازی کەدەتاچی بەدژی دەسەڵاتی مەدەنی لەژێر ناوی لابردنی ژمارەیەک جەنەڕاڵ و دورخستەوەیان، بە دروشمی "بەئاشتی" لە باتی چەکداربوون و چەکداربوونی کەمیتەکانی گەڕەک، ئەم بزوتنەوەیە لەبەرامبەر هێزە سەرکوتگەرو میلیشیا کەمایەتیەکاندا خستە بەردەم پاشکشەی کاتی.
ئەم ناڕازایەتیە جەماوەریەی سودان و دەرسکانی بە خاڵە پێشەوی و لاوازکانیەوە، بەتایبەت لەنەبوونی ڕەکخراوبوونی حزبی کەمۆنیستی و کرێکاریی بە ئابڕایەتی هێزێکی جەماوەری وا گەورە بەتایبەت لەگەڵ کەکانداو گۆینی بەشێش بە ئاوگۆی بنچینەیی لەکەمەڵگەدا نێک تێنیا دەرسکانی و کاریگەریکانی بە سودان بەکو بە وڵاتانی ناوچەکەش دەبێت. خۆپیشاندانی ئەمجارەی سودان بە ڕەکخراوبوونی

جەماوەری و کۆمیتەی بەرگری گەڕەکەکان، ناڕەزایەتیەکانی ٢٠١٩ی سودانی تێپەڕاندو هەروەها ناڕەزایەتیەکانی دوو ساڵ لەمەوبەری لوبنان، ئۆکتۆبەری عێراق و ١٧ی شوباتی کوردستانیشی تێپەراندا کە زۆرووڕە لەو خاڵەوە بە ڕەکخراوبوونی جەماوەری مەدەنی و چەکداری لە گەڕەکاندا دەست پێبکات، ئەمە دەتوانێت ئاوگەڵەی بنچینەیی لەبەرژەوەندی خەڵک مسۆگەر بکات.

٢ی نۆڤەمبەری ٢٠٢١
.

شکست و ئابووچوونەکی دەسەڵاتدارەکەی تاران!.. عەبدولڕەحمان گەورکی

چاوخشانێک بەسەر کۆنفرانسی بە ناوی "وەحدەت" لە تارانی پایتەخت!

ڕۆژی یەکشەممە 24ی ئۆکتۆبەری ساڵی 2021 بە ئامادەبوونی عەلی خامنەیی و ژمارەیەک لە بەرپرسگیراوانی دەرەوەی ڕژێمی ئێران، کۆنفرانسی ساڵانە بە ناوی "کۆنفرانسی یەکبوون (وەحدەت)" بەڕێوەچوو. لەم کۆنفرانسەدا کە ساڵێک پێش ئێستا 167 کەس و ساڵی پێشووتریش 350 کەس لە بەرپرسگیراوانی ڕژێم ئامادەی ببوون، تەنها 52 کەس بەشداریان تێدا کرد، کە ئاوەیش بەر لە هەر شتێک گوزارشت لە دڕخی لەرزێک و ڕوو لە کاوتنی ڕژێمی ئێران دەکات. ئاماری بەشداربووان دەرخەری ئەم ڕاستیەن کە لایەنگرانی ڕژێمی ولایەتی فەقیهی ئێران لە دەرەوەی سنووری کانی ئێران تا چەند هەڵوەریون. پێکهاتەی بەشداربووانیش خەی بەڵگەیەکیتری ئەم شکستە ستراتیژییەی ڕژێمن.

هەکاری شکست!

لە بەر ڕۆشنایی پێشکەوتنەکانی موقاومەتی ئێران و هاپەیمانە جەماوەرییەکان، کە بوونەتە هەکاری سەرەکی شکستپێهێنانی ڕژێم لە گەڕەپانی ناوخۆ و دەرەوە و، بوونەتە هەی ئاوەی، دواڕۆژتان لەم ڕژێمە سەدەی ناوەڕاستیە دوور بکەونەوە و هاوکات بیروڕای گشتی

جیهانیش بگەڕێت، ئەم رژێمە لە رووی تیرۆر و کردنەوەی ناوەندی سیخوڕی و تیرۆریستی لە وڵاتان ریسوا و بە ئابڕوو بکرێت و پروپاگەندای ئەم رژێمە چیتر کەیاری بە نەمێنێت.
رژێمێک، کە بەرپرسی سەرکیبە لە کوشتن و تیرۆرکردن و وێرانکاری و تەقینەوە لە عێراق و سوریا و لوبنانەوە تا ئەفغانستان و یەمەن و فەلەستین و وڵاتانی تری جیهاتی ناوەڕاست، تا وڵاتانی دوور و نزیک.

ناوەندە تیرۆریستی و سیخوڕییەکانی ژێر لە وڵاتان!

جگە لە باڵیۆزخانە و کونسوڵخانەکانی ژێرەمی ئێران لە وڵاتان و شارە گەورەکانی جیهان، کە کاربەدەستانی ئەم رژێمە ساڵانە بڕێکی زۆر پارەی بە خەرج دەکەن، پەیوستە بوترێت کە رژێم ژمارەیەکی زۆر لە ناوەندە بەناو هەشتبیری و ئایینییەکانی لە وڵاتانی جیاجیا کردۆتەوە تا لە کاتی پەیوستدا بەکاریان بهێنێت بە کاری تیرۆریستی. ئێندامانی بڕشدار لە کۆنفرانسی ساڵانەی بە ناو یەکریزی (وحدت)یش لە راستیدا سەر بەو ناوەندانەن.
لە ڕاپۆرتەکانی ئەم دواییانەدا، خەڵکی سەرانسەری ئێران رووی لە عەلی خامنەیی ئەو دروشمەیان بەرز دەکردەوە کە(شەرم کە! خامنەیی. واز لە غەزە، سوریا، لوبنان و…بهێنە) و…
تاوان و بڕشەرمییەک!
ئەوەی سەرتا بە بینینی کۆنفرانسەکە سەیر دێتە بەرچاوی بینەر، ئامادەبوونی عەلی خامنەییە بە "دەمامک" لە کۆنفرانسەکەدا. خامنەیی لە رۆژی 4ی مارسی 2019 باسی لە کۆرۆناڤیروس کرد و وتی: "ئەم بڵایە ئەوەندە گەورە نییە و لەو گەورەتریشمان هەبووە. ماوەی ئەم هەوداوە زۆر کورتە و نائاسایی نیە. زۆر گەورەی نەکەینەوە. دەکرێت بە نزا و دەعا چارەسەر بکرێت". لە رۆژی 9ی کانوونی دووەمی 2020یش لە وتارێکی ڕاستەوخۆی تەلەڤزیۆنیدا وتی: "هاوردەکردنی ڤاکسینی ئەمریکی و بەریتانی بە ئێران قەدەغەیە".
دوای 526 هێژ، خامنەیی لە رۆژی 11ی ئابی 2021 لە ترسی ڕاپۆینی جەماوەر دەرکەوت و وتی:" کێشەی کۆرۆناڤیروس ئەمڕۆ بە بەوای من یەکەم پرسی وڵاتە، کێشەی بەپەلە و کوشندەی وڵاتە کە دەبێت بەدواداچوونی بە بکرێت". هەمان هێژ ئاژانسی هەواڵی هێیتەرز لە وتارێکدا نوسیوی: "خامنەیی داوای هاوردەکردنی ڤاکسین دەکات".
کۆرەی کۆرنا، تاوانی خامنەیی دژ بە گەلی ئێران!
دیمەنی بەستنی کۆنفرانسەکە بیرخەرەوەی گیان لە دەستدانی نزیکەی "نیو ملیۆن ئێرانی"ە بە هۆی کۆرۆناڤیروسەوە، کە بە هەر پێوەرێک

بەت تاوانێکی گەورەیە لە دژی مرۆڤایەتی و فاکتەری سەرکیش عەلی خامنەیی و ڕژێمەکەیەتی کە گەلی ئێرانی کردووە بە قوربانێک بەرانبەر بە سزا نەدراوەتییەکان و ئەم خوێنەی بە کۆڕی کەنا لە ناو بردووە. تاوانێک کە تا ئێستایش هەر بەردەوامە و ڕۆژانە سەدان کەس دەبنە قوربانی ئەم سیاسەتە نگریسەی ڕژێم. لە کاتێکدا زەربەی وەتانی جیهان ئەم پەتا ترسناکەیان خستەتە پشت سەر و پەتاکەیان تەپڵەاندووە.
مەبەست لە بەستنی کۆنفرانسەکە!
شارەزایانی کاروباری ئێران لەسەر ئەم باوەڕەن کە ئامانجی ڕژێمی ئێران لە بەستنی ئەم کۆنگرە گاتەجاڕانەیە ئەوەیە کە وەڵی فەقیهبوونی خامنەیی بە (ئیمام) بنوێنن بە موسڵمانانی جیهان و هەروەها لە وەتانی ئیسلامی کرێگرتە تیرۆریستەکانی خۆی چالاک بکات. عەلی خامنەیی کە وتارێکەیدا لەم کۆنفرانسە بە بەشەرمیەوە وتی کە پێغەمبەرانیش (ئیمام) بوون! خومەینی و خامنەیی و سەرکردەکانیتری ئەم ڕژێمە بانگەشەی ئەوە دەکەن کە شەرعییەتی خۆیان و ڕژێمەکەیان لە خوا وەردەگرن و ڕژێمەکەیان ڕژێمێکی خوایی و پیرۆزە!
لە ڕاپێنەکانی ئەم دواییەدا خوێکی سەرانسەری ئێران بە یەک دەنگ ئەو دروشمەیان دووپات دەکردەوە کە(خامنەیی قاتڵە. دەستاتکەی باتڵە و ناڕەوایە).

بەگژی ئابووچوون و شکستی ڕژێم!
ئەو کۆنفرانسە لە کاتێکدایە کە ڕژێمی ویلایەتی فەقیهی خامنەیی لە هەموو لایەکەوە بە دژەتان و لە بن بەستدایە و و لە بەرامبەر گەلی ئێران و موقاومەتی ئێران لە لەواری داماندایە. لەم دواییانەدا، ئاخوند موحسینیی ئژەیی، سەرکی دزگای دادی ئێران و دەستنیشانکراوی خامنەیی وتی: (ئەمە لە لەواری هەدەرگەیەکداین کە ئاگر بە وردی کار نەکەین هەر هەموومان دەکوێنە ناو دەڕەکە). عەلی خامنەیی کە بە ڕوونی لە هەر هەنگاوێک پاشکشەی ڕژێمەکەیدا، کۆتایی ڕژێمەکەی بەرچاو دەکەوێت، هەروەک خومەینی سوورە لەسەر سەرکوتکردن و هەناردەکردنی تونددڕەیی و تیرۆرکردن و شەڕخوازی بە دەرەوی ئێران. هەر بە ئەم مەبەستەیشە کە ئیبراهیم ڕەئیسی دەستنیشان کردووە لە پستی سەرکایەتیەکەیدا.
ئیبراهیم ڕەئیسی کە ئێستا بە تاوانبارێکی گەورەی مەژوو لە ئێران و ڕای گشتی جیهان ناسراوە، بە هۆی ڕۆڵی تاوانبارانەی لە قەتوعامی زیندانیانی سیاسی لە ساڵی 1988، لەم کۆنفرانسەدا وەڵی فەقیهی بە (ئیمام) دانا و وتی: "ئیمامی گەورەمان بە دوای پێغەمبەری ئەکرەم(د) و پشت بەستن بە خوا و خەڵکدا بوو کە

ڕاپەڕی".

یەکبوون لە هاوئاهەنگی وڵی فەقیهی دەسەڵاتدارەوە!

باسکردنی (وەحدەتی ئیسلامی) لە زاری وڵی فەقیهی دەسەڵاتدارەوە، هەنگاوێکی فریودەرانەیە بۆ پێشبردنی تیرۆر و توندوتیژی لە ژێر ناوی ئیسلام لە ئێران و لە دەرەوەی سنووردکانی ئێراندا. لە ماوەی چوار دەیەی ڕابردوودا زیاتر لە دەیان هەزار کەس لە شۆنکەوتوانی شیعە و سوننە لە ئێران و دەرەوەی ئێران بە شێوازی جۆراوجۆر لەلایەن ئەم ڕژێمەوە لەسێدارەدراون یان کوشتار کراون. لە ئێرانی ژێر دەسەڵاتی ڕژێمی ئێراندا، شۆنکەوتوانی سوننە و شۆنکەوتوانی تری ئایینە ئاسمانییەکان بە تۆندی سەرکوت کراون. ئەهلی سوننە لە هەبوونی تەنانەت مزگەوتێک لە پایتەختی ئێرانیش بەبەش کراون و ڕژێمی ئێران ئازادیخوازانی سوننە لەسێدارە دەدات. زۆر جار مزگەوتکانیان لە تاران و شۆنکانی تری ئێران لەلایەن ڕژێمەوە ڕووخێندراون. شۆنکەوتوانی سوننە و شۆنکەوتوانی تری ئایینە ئاسمانییەکان مافی ئاوەیان نییە پێستی سەرکی لەو ولاتەدا وەربگرن، لەوانەیش پێستی سەرکایەتی کەمار.
دروشمی "هەموومان پێکەوە" کە سەرتا لەلایەن خومەینی، دامەزرێنەری ڕژێمی ویلایەتی فەقیهەوە لە ئێران هاتە ئاڕا، دروشمێکی ساختە بوو. ئەم هاوکات بوو لەگەڵ سەرکوتکردنی ئازادیخوازان لە ئێران و سەرکوتکردنی کەمینەکان لە ناو ئێران و شەڕئەنگێزی دژ بە دراوسێکانی ئێران و دەستوەردان لە کاروباری ناوخۆی وڵاتانیتر. ئێستا لە هیچ کەسێک شاراوە نییە کە ئامانجی ئەم دروشمە "هەموتان لەگەڵ من" بوو. واتا سەپاندنی خۆی بەسەر گەلاندا. لە ئێستایشدا هەمان شت لە پێوەند لەگەڵ خۆک و ئاڕاستە فیکری و نەتەوەییەکان پێیەوە دەکرێت و هەر لەسەر ئەو بیرکۆیە کار دەکات کە خومەینیی لەسەر بووە و بیر لە (ئوممەتی ئیسلامی) و فرەخوازی دەکاتەوە! هەڵگرتن و پێکەوەژیان، هیچ شۆنێکی لە کەلتووری ڕژێمی ویلایەتی فەقیهیدا نەبووە و نییە. کارنامەی 43 ساڵەی ڕژێمی ئێران ڕوونترین بەڵگەنامەی ئەم ڕاستییەن.
ئاخوند شەهریاری، کە کەسێکی نزیکە لە خامنەییەوە لە ڕۆژی 15ی تشرینی یەکەمی 2021دا دانی بەم ڕاستییەدا ناوە و دەڵێت "ئەمە تەمەتێکی سوننەمان لەسەرە کە دەڵێن ئەوە باس لە یەکگرتوویی و یەکبوون و هاوکاری و هاودڵی و یەکگرتوویی شیعە و سوننە دەکەن، بەڵام ئەوە لە دەرونتاندا نیە! بە ڕواڵەت شتێک باس دەکەن بەڵام بەدوای ئامانجێکیترەوەن".

دواوتر!
کارنامەی 43 ساڵەی ژیانمی ئێران سەلمێنەری ئەم راستییەن کە دەستواژەی یەکبوون (وحدت) هیچ پەیوەندییەکی بە ناوەرۆک و سیاسەت و بەرنامەی ئەم ژیانەوە نەبووە و نییە. لە هەر شوێنێک ئەم ژیانە هەنگاوی هەڵداوە، دابەشبوون و داماڵان و دوژمنایەتی، جێگەی پێکەوەژیان و ئاشتی و دۆستایەتی گردەتەوە. قسەکانی عەلی خامنەیی لە کۆنفرانسەکەیشدا گوزارشتە لە هەمان سیاسەت و بەرنامە و بۆس!
کۆتایی

دوو هەڵەی ستراتیجی نەوشیروان مستەفا لەسەردەمی گۆڕاندا.. دکتۆر عەبدولڕەحمان مەولود

هەر کەسێك نکۆلی لە ڕۆڵی گرنگ و کاریگەری ئیجابیانەی نەوشیروان مستەفا لە دروستکردنی ئەم ئاراستە نوێیەی سیاسەت لە کوردستان بهێنێتە ئاراوە بە هیچ کەسی تر ناکرێت. بەڵام، سەرەڕای گرنگی گرنگ بەهێنانە کایەی سەردەمێکی نوێی سیاستکردن لە کوردستان و دوربینی و جیهانبینی نەوشیروان مستەفا بە سیاستکردن و بڕژەوەندیکانی خەڵکی کوردستان ئەمیش لە کەموکوری بەبەری نییە. من لێرەدا، دوو هەڵەی ستراتیجی نەوشیروان مستەفا دیاری دەکەم. من پێموایە، ئەم دوو هەڵەیە لەو خاڵە سەرکیکانەن کە گرانیان بەم ڕۆژە گەیاندو ، هەر ئەوانیش وادەکەن هەستانەوەی گرگان بەم ناو و فەرەی ئیستای بکەنە مستەحیل. ئەم دوخالەش ئەمانەن:

یەکەم، دەستنەگرتن بەسەرمایەی مرۆیی گەران.
باشترین کەمپانیای تەلارسازی ئەگەر دەست بەئەندازیارکانی نەگرێت زەری پێناچی مایە پووچ دەبیت. باشترین نەخشانەی پلەیەکی جیهان ئەگەر دەست بەپەرستارکانی نەگریت لەکار دەکەویت. باشترین

کەمپانی بەشایی ئاسمان کە سالانە کشت بۆ بەشایی ئاسمان ڕۆکبخات ئەگەر دەست بە زاناکان و کرێکارەکانی نەگرێت ئەوا لەناو دەچێت، هتد. هەر لەسەرەتاوە گەران زۆر بیمنەت بوو لەسەرمایەی مرۆیی. بە نموونە، لەژێر چاودێری کاك نەوشیروان بریاردرا کە ڕۆگا بۆ خەکاندیدکرنەوەی ئەندام پەرلەمانەکانی نەدات. نییەت لەم بیارە هەرچی بێت، لە کۆتاییدا ئەم هەلوەستە بووە هۆی لەدەستدانی سەرمایەکی گەورەی مرۆیی لە بزووتنەوەی گەران. ئەم بریارەی گەلان بووە هۆی دورخستنەوەی ژمارەیەك لەو توانایانەی کە جگەلەوەی خبرەی کاری سیاسی، ئیداری و تەخسوسیان پەیداکرد بوو، ببوون بە سیما، ناو و ناوبانگی گەلانیش. گەلان لە کاتێك بریاریدا کە ئەندام پەرلەمانەکانی ناتوانن خۆیان دوبارە کاندین بکەنەوە، لەسەرتاسەری دونیا خەکاندید کردنەوە هیچ عەیبەی لەسەر نەبوو. لەو شونانەی کە بە لانکەی دیموکراسی، هەلبژاردن و پەرلەمان ناسراون بەسەدان و هەزارن ئەندام پەرلەمان هەن کە جگە لە کاری پەرلەمانتاری هیچ کاریتریان نەرکردووە لە ژیان.

تەنگەیشتن یان لاموبالات بەرامبەر بەسەرمایەی مرۆیی گەلان، گەلانی بەم ڕۆژ گەیاند. لە ئێستاشدا هەر هەولێك بۆ چارەکردنی ئەم بابەتە بدرێت درەنگە. ئەو مەتریالە مرۆییە لەچاوەروانی گەراندا نەماوە. هەندێکی بێهیوا بوو بەیکجاری وازی لەکاری سیاسی هێناوە، هەندێکی بوو بە ئەپەزیسیۆن، هەندێکی کاری سیاسی لە قالبێتردا دەکات، هەندێکی متمانەی بەهیچ کەسێکی گەلان نەماوە، …تاد.

دووەم، کاك نەوشیروان شکستی هێنا لە دارشتنی بیرۆکەی دابینکردن سەرچاوەی مالی بزووتنەوەی سیاسی پێویستە جەماوەر بێت.

سەرەرای ئەو نەوشیروان مستەفا لەخەمی ئەوەدابوو کە فەرمێکی نوێی حیزبایەتی لە کوردستان بنێتەوە ئاراوە کە هاوشێوەی حیزبایەتیکردن بێت لە ڕۆژئاوا و جیاواز بێت لە حیزبی بلشفی و ستالینی کە حیزب مەکتەبی سیاسی، ڕۆژنامەی مەرکەزی حیزبی، بنەو بارگا ، دەزگای هەوالگیری، … تاد هەبێت، بەڵام، جگە لە گرانکاریەکی کەم ، ئەو نەیتوانە گرانکاریەکی گەورە لەشێوەی کارکردنی حیزبایەتی لە کوردستاندا بنێتە ئاراوە.

ئەم سەدەیە، بەجیاوازیەکی کەمەوە ، دوو فەرمی سەرەکی حیزبایەتیکردن لەسەرتاسەری دونیا بەرهەم هێناوە. یەکەکیان ئەوەیە کە لە چین ، یەکێتی سۆڤیەتی و بلۆکی شەرقی کۆن و وولاتە داپلۆسێنەرەکان هەیە یان هەبوو، ئەوەی تریش کە لەوولاتانی

ئۆژئاوا، هەر لە ئەسکەندەنافیا، تاکو ئەورووپا ، ئەمریکا و ئوسترالیادا هەیە. لەوی یەکەمدا، حیزب پۆلیت بیرۆ (politburo) ، دەزگای ئەعلامی مەرکەزی، ئەرگانی مەرکەزی حیزب، دەزگای هەوالگیری، زیندانی حیزبی … تاد هەیو دەستیش بەسەر هەمو مومتەلەکاتی دەولەتدا دادگرێت یان کەمپانیای زۆبەلاحیان هەیە. بۆ نموونە، هەر ئەستا لە پەرلەمانی چین زیاتر لە دوو سەد بلیۆنەر هەن (هەر بلیۆنیەك هەزار ملیۆن دۆلارە). لەوی دووەمدا، حیزب هیچ ئیو دەزگایانەی نییە کە باسکمکردن. حیزب پێش هەر هەلبژاردنێك پێشبرکێك لەنێوان ژمارەیەك لە ئەندامانی لەهەر بازنەیەکی هەلبژاردن ئەکدەخا و کاندیدەکانی بۆ هەلبژاردن دیاریدەکات. حیزب و کاندیدەکانیش دەست دەکەن بەکەمپانیا کەکردنیو بۆ هەلمەتی هەلبژاردنەکانیان، تاد.

تا ئیو ساتەش شیوەی باوی حیزبایەتیکردن لە کوردستاندا شیوەکاری حیزبی بەلشەفی و ستالینیە. پارتی و یەکێتی ئیم فۆرمە لە حیزبایەتیکردنیان بەمیرات لە حیزبی بەعسی ئیوخاو بەماوەتیو. گۆرانیش هەر لەسەرەتاوە بەهێز دەستی پێکرد. ئیو لەسەر بودجەی گشتی و مولکی گشتی دروست بوو، بەبێ ئیوەی مەلەتی لە ئای گشتی وەرگرتبێت. جا ئەگەر تەبریرێکیش هەبێت بۆ چۆنیەتی دروستبوونی گەوان بۆپشت بەستن بە بودجیو مولکی گشتی، ئیوا هیچ تەبریرێك نەبوو بۆ بەردەوام بوون لەسەر ئیم شیوە لەکارکردن، کەمپانیا دروستکردن و کارکردن لەسەر شیوەکارکردنی یەکێتی و پارتی.

دەستپێشخەری نەکردنی گەوان لەوی هەمەتی کەکردنیوی کەمکی مالی جەماوەری بەرخات بۆ هەلبژارن ، هەروەها داوانەکردن لە کاندیدەکانی گەران کەمك کەبکەنیو تاکو هەلمەتی هەلبژاردنی خەیانی پێبەرخەن، ئیو هەلە ستراتیجیە کوشندەیە بوو کە نیوشیروان موستەفا فیکری لێنەکردیو، بەبیری دانەهات یان کاری پێنەکرد. واتە، کاك نیوشیروان شکستی هێنا لە دارشتنی بیرکەی دابینکردن سەرچاوەی مالی بزووتنیوەی سیاسی پێویستە جەماوەر بێت. کاتێکیش گەوان شکست دێنێت لەم بابەتە، گەوان دوور دەکەوێتیو لەوی ببیتە بزووتنیوەیەکی جەماوەری (Grassroots movement) و ناچار دەبێت دەست ببات بۆ کەرستەو شیوەکاری کارکردنی یەکێتی و پارتی. هەر بۆیە، بۆ نموونە، کاتێك ئەندامانی گەوان ئیخنیان دەگرت لە دەستپیسی وەزیرەکانی گەوان لە بەغدا، عومەری سەید عەلی وەك ئیکخەری گشتی بزووتنیوەکە باسی لەوە دەکرد وەزیرەکان پارە بۆ حیزب پەیدا دەکەن. ئەمش سەرەتای کۆتایی گەوان بوو.

بەداخەوە، تازە مارکۆو براندی گێان تەواو بوو. حیزب وەك هەر کەماپانیایەکی بازرگانی کە متمانەی کەیاری لەدەستدا، ئیتر هیچ (CEO) یەك یان سەرکەك ناتوانی پشتی پاست بکاتەوە. بەلام، سەرای کەتایی گەران یان مانەوەی وەك دوکانەکی سیاسی، کەمەلگای کوردستان لەهەموو کات زیاتر وەلی سەردەمکی سیاسی نوێنن کە کاك نەوشیروان دەستپێشخەر بوو لە هەولدان بۆ داهێنانی ئەم سەردەمە نوێیە لە سیاسەتکردن لە کوردستان.

هەولەکەی کاك نەوشیروان، یەکەم هەولی جدی بوو بۆ دروستکردنی ئاراستەیەکی نوێ لە سیاسەتکردن لە کوردستان، بەلام زەربەی کات هەولەکانی یەکەم و دومەیش شکست دێنن. سەیری سڤن ئاپ (7up) بکەن، بۆیە پێی دەڵێن سڤن ئاپ، چونکی شەشی هەولی پێشتری داهێنەرەکەی شکستی هێناو لە حەوتەمدا سەرکەوت و بۆیە ناویناسڤن ئاپ. ئەوەی گرنگە کەلێندانی ئەو کەسانەیە کە بروایان بەچاکسی لە سیستەمی بەرەوبردن و حوکمرانی کوردستاندا هەیە.

تاکو ئیستا لە سولەمانی هێوت و بزووتنەوەی جەراوجەر دروست بوون، لەوانە یەکخراوەکەی دکتەر بەرهەم، نەوەی نوێ، گۆران، هێنگە رەوتی کاك لاهوریشی بەتە سەر. ئەمانە ئەگەر بۆیەکەوە کاربکەن و بەسەر جیاوازیەکانیان سەرکەون و " ئاراستەی دیموکراتی نوێ" پێك بێنن و هێکەون لەسەر کەتایی هێنان بەمەیلی حیزبی بەلشفی لەکوردستاندا و کەموکوریەکانی گۆران تێپەڕێنن، ئەوا دەتوانن ببن بەدیلی یەکەتی و پارتی. ئەگەرنا، کەمەلگای کوردستان لەبەردەم شکستکی گەورەدایە، سەرتاکەی بۆ نەمانی یەکەتی و پارتی دەست پێدەکات، بەلام بەچی دەگات دیار نییە. شکستێك زۆر گەورەتر دەبێت لە نسکەی ئەیلول، شکستی ێفراندەم و دەرنداندنی سامانی سروشتی کوردستان.

دکتەر عەبدولڕەحمان مەولود
پرۆفسەری یاریدەر، زانکۆی لەریە، واترلۆ ، کەنەدا

منم عاشقی ئازادیی.. شیعری:

ستیڤان شەمزینی

لە گاگۆکەی ژانەوە
من لەناو دەیدا ترپەی ترپەم
لە هەر کەلانێک گوێ بپلیشتەوە
من پرسە دائەنێم
لە هەر ماڵێک نان نەبێت
من سفرەیەکی نیگەرانم
لە هەر شوێنێ ژنێک بکوژرێ
من فلوتی ماتەمینیم
من لە یەک کاتدا
بریندەکی ساڕێژنەبووی دەرین و
ڕەشەبایەکی مەلوولی ڕەنگ پەڕیوم،
لە شەقامی ڕەهەند و گەردەلوول
لە دایکبووم و
لەناو بەشکەی مەراقی
گەلەکی پڕوورەدا پەم گرت
گەنجیم بەخشی
بە ئازادیی نیشتمانەکی لاقەکراو و
ئێستا سەر و ریشی ماش و برنجیم
خستەتە نێو کەشی غوربەتەکی دەڕەقەوە
من لە یەک کاتدا
لە سولالەی شێخی نەهری و
تفەنگە ماندووەکەی مەلیک مەحموودم،
پەتی گەردنی "قازی"یە
لە ملی ئازادیم ئاڵاوە و
خوێنی ئەنفالە
وەک کانی لە جەستەم هەڵدەقوورێ و
تاکو عەرعەر و نوگرە سەلمان
ڕەچکە ئەبەستە
عومەری خاوەر پاسپەرتە جیهانییەکەمە و
پێنج هەزار پێپولەی هەڵبجە میدالیای بەرکەمە
گەڵی بە کەمەڵ و ئەبوغرەب ناسنامەمە و
پێشمەرگە شەرەفی نەتکاوە
گەریلا پاسەوانی خەونەکانمە
من لە یەک کاتدا میراتگری شێخی پیران و

بەیتێکی هیچ کات نەگوتراوی (ئەحمەد خانی)م
ڕۆشنبای سڵمانیم و
گەی چاوکانی بابەگوگو
تووڕەییکانمە لەو قەمچیانەی
قەعقاع و حەجاجکان
لە ئەسپی سەرکەشیمی ئاوەژنن
قەڵای هەولێر
سەری بەندی کوردبوونمە و
چوارچرای مهاباد
زنجیری پچڕاوی دەستکانمە
قامیشلۆ و ئامەد
دوو بووکی تارا ڕەشی دێرکی منن و
لە زاوای نیشتمانەکەم زەوت کراون
من لە یەک کاتدا
چاویلکەکەی شەهید ئارام و
چەک نەرگزکی گوندی ئەمانە و
سەر گەڵای کاک فوادم
ڕووسووریی ژنە ئێزدییکی شەنگالم
کە چەکی بیابانشینەکان و
شمشێری غەزەوات
نەیتوانی پەیەک
لەسەر بگەردییان دروست بکا
نەبەزینی "کوبانی"م
کە تەپڵی سەرکەوتنمی تەدا لەدرا و
بوو بە گەستانی قالەنچە ڕەشکانی دنیا
نرکە نرکی خەاگریی
زیندانی شوومی "ئەوین"م
کە عەمامە و مەزاری ئایەتوڵاکانی تەدا
ریسوا کرا و
بەدەم چەینی سروودی ئەی ڕەقیب و
بژی کوردەوە
زەندەقی ریش ڕشکاوییەکانی تارانی تیا برا
من لە یەک کاتدا
خوێنی پەموچی شەرەفخان و
گوللەی بەناوکەی "بارزانی"م
خوێنی بەناهەق ڕژاوی قاسملۆ و
شەو درێژکانی ئیمرالی و

نەو زیندانەکەی ئاپەم
بەرخەدانی چیاکان و
خەپیشاندانەکانی شارم
دەستەکی پەنایەم هەیە
بە شەش و سەرهەدان
دەستەکەی تریشم
ئاوریشمە بە ئاشتەوایی
خاونی سەروەریی
خونەویی "گوردانی شوان" و
داستانی ئەفسوونەویی
هەندرەن و دابان – هەلاجم
من لەیەکی کاتدا
هەبەستەکی پە وەرەی مەلا عەلی و
تەکی پە نەعرەتەی
سازەکەی شقان پەروەرم
ژن پەشەوی شەشمە
و گەی لەشی زیلان و
پەتی رزیوی سەدارەکەی لەیلا قاسمم
هەشت هەزار جامانەی
لە خونا سووربووی بارزانم
روونا کیی هەردەم نەکوژاوەی ئاتەشگا و
بریسکە و مەشخەڵی
داگیرساوی مەزدا ئاهورام
گوندی لە خاچدراوم و
شاری خنکەنراوم
هاواری سەربەخەیی و
نەسیمی ئازادیم
سەرخەرەی سەدام و
ئەتاتورک و شای گەڵ بەگەم
من کوەی رەسەنی نیشتمانەکم
لەشیان پە برین کرد
کەچی ئەو هەر لە جەی خەیەتی
دەیان هەپروون هەپروون کرد
کەچی ئەو هەر نەمرد
خەردەلیان کردە چاوکانی
کەچی هەر ئاسە ئەبینە
من لەیەک کاتدا

فرمێسکی بەخۆی
دایکێکی ڕەشپۆش و
زەردەخەنەی پڵکەزێرینەیی
منداڵێ شەهیدم
منم لە میدیاوە
تاکو ئێستا کێت و زنجیر ئەکرێم
بەڵام لە کۆتاییدا
هەموو زنجیرێک ئەپچڕێنم
منم شاعیری کوردستان
منم عاشقی ئازادیی.

ونبێ،.. شیعر/ کاوە عوسمان عومەر

ونبێ، کە شارەکان…
لە کتێبی شیعرەکتا،،
خەی حەشار ئەدا، وونبێ،،
کاتێ شەماندەفەرەکی سپی..
دێت ئەبا، وونبێ،،
کاتێ کچێ ڕەشپۆشی..
پاشماوەی جەنگ،،
قژی سپیان،،
لە ڕوباری خەمی بێ ژوانا،،
شانێ ئەکا، وونبێ،،
کە پڕووی هەورەکان ،
لە فرمێسک ڕژانی..
دوای نیوەشەوی خونا…
ووشک ئەکا، وونبێ، ،،
کاتێ بەندەری مەنفا..
گیتاری ڕەحت ،،
لە بەستانی مەری خەشبەختی..

لەدەستچوو ئەبا، وونبە،،
لە سەفەرەکا،،
بە نەو خەرابستانا!
بە نەو ئافاتە قەشەنگە..
یەک لەدوای یەکەکانا!،
وونبە، کە ووشەکانت،،
لە سپەدەیەکی قورمزی هەناو خوێنا!
تەرە ئەبن، سەربەست ئەبن،،
ئەبنە پەلە نەورەسی شین ،
بە ئاسمانەکی ناکەتاو بەسنورا،،
وونبە،،
نامەبە، شاعیربە،
نیگاکە، لە گوڵە شەڵانگەزە…
سرکەکان،،
لە نزرگە ئاسنینەکانا!
وونبە، با گەکانی دەت،،
شەوەئەنگوستەچاوی بەیداخی ڕەش،،
هەنجە هەنجە کا،،
وونبە، لە کەنار دەریا..
وەک شەپەلە ،،
وەک ئاوازە،،
ئەستا تەواو ئەبە،
گرنگ نیە،،
لە ساتەکی تر،
پریشکەی دە،،
خامەش ببە،
وەک هارمەنیکا،
ئەستا ئاوازەک بە،
وەک هەور، ،،
جەستەی خەی ببارەنە،
تە وونبە،،
نمەیەکی…
کەم تەمەن بە،،
باکت نەبە ،
کام گوڵە لەیلەکی عاشق،،
بە مەی ڕەزاوی ڕەحت،،
سەرخەش ئەبە!

.....
وێنەکە تابلۆیەکی نیگارکێشی هۆڵەندی
Vincent van Gogh

بۆچی ترەمپ و زۆرینەی کۆماریەکان مەترسین بۆ دیموکراتیەت؟.. ئاوات ئەسعەدی

ئەگەرچی جۆ بایدنی دیموکراتەکان ساڵێ بەر لەئیستە (لە 2020/11/3) لە وڵاتە یەکگرتووەکانی ئەمریکا هەڵبژاردنەکانی سەرکەوتی وەاتی بە 269 کورسی (بەرامبەر بە 232 بە دۆنالد ترامپ) بە چەندوچوون بردەوە، کەچی تا ئەمڕۆش ترەمپ و لایەنگرە پڕۆگرەکانی، نەک هەر بالەڕەی بوونی ساختەکاری لەو پرۆسانەدا ئەجونەوە، بگرە زۆر بەجدیش لە هەوڵی ئەوەدان، قانوونی هەڵبژاردنەکانی وەاتەکە، بە بەهانەی ئەو بانگاشە چەواشەیەی بردەوامن لەسەری، بە شێوەیەک بگرن، کە پرۆسەی هەڵبژاردن زۆر سەخت بکات.
لە 43 ولایەتدا پەرلەمانتاران 250 پڕۆژەقانوونیان ئامادەکردوە. لە هەندێ شوێنیشا بڕیان ڕەخساوە، هەندێ لە قانوونەکانی هەڵبژاردن بگۆڕن. بە نموونە لە تەکساس و جۆرجیا و فلۆریدا چیتر دەنگدەر ناتوانێت بە درایڤ ئین (Drive in)، کە زیاتر ئەفرۆئەمریکاییەکان بەکاری ئەهێنن، دەنگبدات. کاتی دەنگدان لە بنکەکانی دەنگدان کورتکراوەتەوە. قانونی هەڵبژاردن بە نامە تووندکراوە. دەسەاتی چاودێرانی پارتەکان بەهێزتر کراوە. هتد.
سەبارەت بە بانگاشەی ڕووداوی ساختەکاری لە هەڵبژاردنەکانا، نەک هەموو داواکانی لایەنگرانی ترەمپ لە دادگاکانا ڕەت کراونەتەوە، بگرە وەزیری دادی ئەو کاتەی ئەمریکا، ویلیام بار، کە زۆریش دەسزی ترەمپ بوو، لەگەڵ ئەو درێی ساختەکاریە نەبوو و دواتریش دەستی لە کار کێشایەوە.
ئەوەش ڕاستە، کە ترەمپ کەسێکی نیە، بە ڕاستگۆ ناسرابێت. لەکەلەکانی ڕۆژنامەی واشنتن پۆست لە ماوەی چوار ساڵی سەرکایەتی ترەمپدا 30573 وتەی "درۆ" و "چەواشە"ی ئەم کەماریەیان ئیسپات

کردوە.
بەڵام کۆشکی لەرەدا کۆتایی نایەت: بەپێی ڕاپرسینێک، کە لەسەر داوای CNN ئەنجام دراوە، لە 78٪ لایەنگرانی کەماریەکان بڕوا بە ترەمپ ئەکەن، کە گوایە ساختەکاری ڕووی داوە. بەمەش ترەمپ هەر بگشتی دەدەنگیەکی بەهێزی لای لایەنگرانی لەسەر پرسی هەڵبژاردنی دیموکراتیدا دروستکردوە. واتە ترەمپ بێ لواوە، لای لایەنگرانی "ڕاستی بکاتە درۆ و درۆش بکاتە ڕاستی".
ئەم کردارو ڕەوشتی ترەمپ و زۆرینەی کەماریەکان بنکەی کردنی دیموکراتیەتە.
ئەگەر کار وابووات، ئەوا ئەو جیاوازیە نامێنێت لە نێوان هەڵبژاردەکانی وڵاتێکی "پێشەنگی دیموکراتی" وەک ئەمریکا لەگەڵ وڵاتانی دیکتاتۆری وەک چین و ڕوسیا و بێلاروس وهتد.
ئەمەش دیارە زۆرینەی وڵاتانی بەدبەختی ناوچەی ڕۆژهەڵاتی ناوڕاست ئەگرێتەوە.
لەم وڵاتانەشدا، کەبەگومان مەحاڵە بە مستێک یان کەمتر لە ساختەکاری پێسەی هەڵبژاردنی "دیموکراتی" بەدەر بچێت، متمانەبوون بە شەوسیستەمێکی "دیموکراتی" پتر دووچاری شکستهێنان ئەبێت، هەر وەک چۆن دواجار لە پرسەی هەڵبژاردەکانی عێراقا بینیمان.

ڕۆژنامەی دەنگی کرێکار ژمارە ٢٧

بۆ خوێندنەوەی ژمارە 27 کلیکی ئێرە بکەن...

Dangikrekar27.pdfDownload

تریلەری "چوار دیوار"ی "بەهمەنی قوبادی" لە بارەمهێنانی "ڕاجەر واتەرز" بەاوکرایەوە

مەنسوور جیهانی ـ

تریلەری فیلمی سینەمایی "چوار دیوار" لە دارەنانی "بەهمەنی قوبادی" و لە بارەمهێنانی "ڕاجەر واتەرز" هاوکات لەگەڵ نمایشی لە بەشی "پشبەکەی سەرەکی" سی و چوارەمین خولی فستیڤاڵی نێودەوڵەتی فیلمی "تەکیە" لە وەاتی ژاپۆن بەاوکرایەوە.

فیلمی سینەمایی "چوار دیوار" The Four Walls لە دارەنانی سینەماکاری ناوداری کورد "بەهمەنی قوبادی" و لە بارەمهێنانی "ڕاجەر واتەرز" Roger Waters موزیکزانی بەناوبانگی جیهان، هەڵبەستوان، گۆرانیبێژ و ژەنیار بەتوانای بریتانی و دامەزرێنەری گرووپی موزیکی هەرمانی "پینک فلۆید" Pink Floyd بارەمی وەاتی بریتانیا و بە هەڵ بینینی "ئەمیر ئاقایی" و چەندین ئەکتەری دیکە لە یەکەمین نمایشی جیهانی خۆیدا هەژی سەشەمە 2ی نۆڤەمبەری 2021 لە بەشی "پشبەکەی سەرەکی" سی و چوارەمین خولی فستیڤاڵی نێودەوڵەتی فیلمی "تەکیە" Tokyo لە وەاتی ژاپۆن چووە سەر پەردەی سینەما و تریلەری ئەم بارەمە هاوکات لەگەڵ نمایشکەی لەم هۆوداوە گرینگە سینەماییدا بەاوکرایەوە.

دوای یەکەمین نمایشی "چوار دیوار" لەم فستیڤاڵەدا یەکێک لە خەنگرانی سینەمایی لە بەرنامەیەکی ڕاستەوخۆدا گوتی کە هاتە بینینی "ئەمیر ئاقایی" وەکوو "ڕۆبەرت دنیرۆ" Robert De Niro ئەکتەری ناوداری سینەمای جیهان دەچێت.

"بەهمەنی قوبادی" دارەنەری ئەم بارەمە وەڵای ستایش لەم ئەکتەرە ئێرانییە گوتی کە ئاقایی لە ماوەی سێ هەژ پێش کاتی وەنەگرتن؛ بە بیر و تێگەیشتوویی خۆیەوە، لە خوەقاندنی ئەو کەسایەتییەی کە تیایدا نواندنی کرد، هاوکێی کاریگەری بینی.

لە "چوار دیوار" حەوتەمین بارەمی بەندی "بەهمەنی قوبادی"؛

“حوسەن جەعفەریان” بەڕێوەبەری وێنەگرتن،”حوسەن عەلیزادە”، “بەهمەنی قوبادی” و “ودات یيلدریم” Vedat Yıldırım ئاوازدانەر، “هایدە سەفی یاری” مۆنتێر و “بەهمەن ئەردەڵان” دەنگدانەر بوون و تیایدا “فەندا ئێریگیت” Funda Eryiğit، “فاتیح ئاڵ” Fatih Al، “باریش یيلدیز” Barış Yildiz لە تەنیشت “ئەمیر ئاقایی” ڕێژیسۆری بینیوە.

سی و چوارەمین خولی فێستیڤاڵی نێودەوڵەتی فیلمی “تۆکیۆ” بە سەرکایەتی “هیرۆیاسۆ ئاندۆ” Hiroyasu Ando لە لایەن ڕێکخراوەی گۆشەپێدانی نێودەوڵەتی سینەمای ژاپۆن، بە سەرکایەتی لێژنەی دادوەرانی “ئیزابێل هۆپێر” Isabelle Huppert ئەکتەری ناوداری فەڕەنسی و بە نمایشی زیاتر لە 100 بەرهەم لە دەرهێنەرانی وڵاتانی جەراوجێری جیهان لە بەشەکانی پێشبڕکێی و دەرەوەی پێشبڕکێی لەوانە: بەشی “پێشبڕکێی سەرەکی”، بەشی “داهاتووی ئاسیا”، بەشی “هەڵبژاردەی گاڵا”، بەشی “تەرکیز لەسەر سینەمای جیهان”، بەشی “ئەنیمەیشنی ژاپۆنی”، بەشی “جیهان، نیوەگۆی باکوور”، بەشی “سینەمای کلاسیکی ژاپۆن” و … بە شێوەی ئامادەبوون لە ڕۆژانی 30 ئۆکتۆبەر تا 8ی نۆڤەمبەری 2021 لە شاری تۆکیۆ لە وەاتی ژاپۆن بڕیاردەچێت.

بۆ زانیاری زیاتر:
https://2021.tiff-jp.net/en/lineup/film/3401CMP06

https://wetransfer.com/downloads/ee1a9c255c80a7c55b5b842ef49b65c820211103051853/04dfea

بڕیاردەرایەتی ئاگایاندنی گشتیی فیلمی سینەمایی “چوار دیوار”.